

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ОБЛАСТИМА И НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
18. АПРИЛ 2026.

ТЕСТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ
СРЕДЊА ШКОЛА, ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

_____ *Попуњава комисија*

(потпис ученика)

Број бодова:

УПУСТВО

Време израде теста је 90 минута.

Пажљиво прочитај питања. Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Укупан број бодова на тесту је 40.

Срећно!

Тест урадила/о: др Марија Слобода, Филолошки факултет Универзитета у Београду
Рецензент: Вања Јекић, професор српског језика и књижевности, ОШ „Јован Јовановић
Змај”, Панчево

1.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Радња књижевног дела <i>Путујуће позориште Шопаловић</i> везана је за:</p> <p>а) Први светски рат б) Први балкански рат в) Други светски рат г) Други балкански рат</p>										
2.	<p>Одреди књижеви род и врсту наведених дела. Њихове називе напиши на линијама.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 40%;"></th> <th style="width: 30%; text-align: center;">Књижевни род</th> <th style="width: 30%; text-align: center;">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а) „Писмо”, И. В. Лалић</td> <td style="text-align: center;">_____</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td>б) „Хамлет”, В. Шекспир</td> <td style="text-align: center;">_____</td> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> </tbody> </table>		Књижевни род	Књижевна врста	а) „Писмо”, И. В. Лалић	_____	_____	б) „Хамлет”, В. Шекспир	_____	_____	
	Књижевни род	Књижевна врста									
а) „Писмо”, И. В. Лалић	_____	_____									
б) „Хамлет”, В. Шекспир	_____	_____									
3.	<p>На основу биографских података одреди о ком песнику је реч.</p> <p>Био је српски песник и преводилац румунског порекла. Његова збирка песама из 1953. године сматра се почетком српске послератне поезије. Била је необичне синтаксе, садржине и форме. Том књигом аутор је начинио оштар заокрет у српском песништву.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>										
4.	<p>Заокружи слово испред правца на који се односе следеће реченице.</p> <p>Песнички правац у савременој српској поезији. Карактерише га обновљено занимање за симболе из фолклора, мита, епике, за хеленско римско, словенско наслеђе, за одређена филозофска упоришта, уз враћање сталним и строгим песничким формама. Један од представника је песник Бранко Миљковић.</p> <p>а) симболизам б) неосимболизам в) парнасизам г) неопарнасизам.</p>										
5.	<p>Прочитај наведене стихове и на линији напиши наслов песме.</p> <p>Тражим помиловање, драги царе, за оне које су од младости ране приволеле се царству поезије, које трепере ваздан као брезе, и месечином се заносе као барка, за Јефимије, за свете Терезе, за сваку Сафо и Јованку од Арка, за све занете и недовршене, и за мене.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>										

6.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>Овај филозофски правац јавља се након Првог светског рата и истражује питања везана за смисао, сврху и вредност људског постојања. Имао је снажан утицај на литературу и уметност.</p> <p>О ком правцу је реч?</p> <p style="text-align: center;">а) материјализам б) егзистенцијализам в) постмодернизам</p>	
7.	<p>Заокружи слово испред форме приповедања коју препозанјеш у подвученим реченицама.</p> <p>„Обојици би непријатно кад Симка унесе лампу. Аћим не савлада жељу да погледа сина. Вукашин гледа у своје руке, осећа очев поглед и оправдава га. <u>Син сам му. И ја бих био такав према свом сину.</u>”</p> <p>а) монолог б) дескрипција в) приповедање у 1. лицу г) унутрашњи монолог</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Јутра плавог сљеза” и „Дани црвеног сљеза” заједно чине:</p> <p style="text-align: center;">а) лирски диптих б) збирку приповедака в) аутобиографију г) роман д) песничку збирку</p>	
9.	<p>Подвучи појам који се односи на књижевна дела <i>Чекајући Годоа</i> и <i>Странац</i>.</p> <p style="text-align: center;">апсурд алитерација асиндент апострофа</p>	
10.	<p>Наведи наслове текстова из којих су следећи фрагменти.</p> <p>а) „Баш је видети лепо таквога господара / да и с ђаволом самим човечно разговара.” _____</p> <p>б) „Од прилике до Ивањице: бестрагија / [...] Кад сивац прође Крушевац: чешагија” _____</p>	
11.	<p>Прочитај следећи текст, па напиши тражене податке.</p> <p><i>Бисмилахир-рахманир-рахим!</i> <i>Позивам за свједока мастионицу и перо и оно што се пером пише;</i> <i>Позивам за свједока несигурну таму сумрака и ноћ и све што она оживи;</i> <i>Позивам за свједока судњи дан, и душу што сама себе кори;</i> <i>Позивам за свједока вријеме, почетак и свршетак свега – да је сваки човјек увијек на губитку.</i></p> <p>а) Име аутора из чијег текста је наведени одломак: _____ б) Наслов дела: _____</p>	
12.	<p>Заокружи слово испред имена чијој исказној позицији припадају следеће речи:</p> <p>Да сам лудак, верују многи у Прерову, јер запазили су, лопови, да сваког пролећа, кад месец попасе ноћ, до зоре луњам ливадама и стално се сагињем као да купим нешто. Ујутру су по ливадама налазили гомилице жутог цвећа. Тола Дачић лаже по селу да ножем кољем псе Катићима и да их бацам у Мораву, јер њима стално нестају пси, па и керови које Ђорђе из прека доводи.</p> <p style="text-align: center;">а) Аћимов слуга Никола б) Адам Катић в) Николин газда Аћим</p>	

13.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних тврдњи заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <table border="1" data-bbox="225 253 1235 510"> <tr> <td data-bbox="225 253 1082 349">а) Збирка приповедних текстова <i>Тражим помиловање</i> посвећена је цару Душану.</td> <td data-bbox="1082 253 1235 349">Т Н</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 349 1082 445">б) Лирска дискусија с Душановим закоником развијена је у збирци <i>Тражим помиловање</i>.</td> <td data-bbox="1082 349 1235 445">Т Н</td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 445 1082 510">в) Насловом <i>Тражим помиловање</i> обједињене су љубавне песме Десанке Максимовић, смештене у време цара Душана.</td> <td data-bbox="1082 445 1235 510">Т Н</td> </tr> </table>	а) Збирка приповедних текстова <i>Тражим помиловање</i> посвећена је цару Душану.	Т Н	б) Лирска дискусија с Душановим закоником развијена је у збирци <i>Тражим помиловање</i> .	Т Н	в) Насловом <i>Тражим помиловање</i> обједињене су љубавне песме Десанке Максимовић, смештене у време цара Душана.	Т Н	
а) Збирка приповедних текстова <i>Тражим помиловање</i> посвећена је цару Душану.	Т Н							
б) Лирска дискусија с Душановим закоником развијена је у збирци <i>Тражим помиловање</i> .	Т Н							
в) Насловом <i>Тражим помиловање</i> обједињене су љубавне песме Десанке Максимовић, смештене у време цара Душана.	Т Н							
14.	<p>Заокружи слово испред имена коме су упућене следеће речи:</p> <p>Умножавају се по свијету црни коњи и црни коњаници, ноћни и дневни вампири, а ја сједим над својим рукописима и причам о једној башти сљезове боје, о добрим старцима и занесеним дјечацама. Гњурам се у дим рата и налазим сурове бојовнике: голубијег срца. Прије него ме одведу, журим да испричам златну бајку о људима.</p> <p>а) Зији Диздаревић б) Николетини Бурсаћу в) Бранку Ћопићу</p>							
15.	<p>На линијама напиши реч која недостаје.</p> <p>а) „попевајте, коледајте, усред овог рата који сећање брише научите _____, то је избављење.”</p>							
16.	<p>Подвучи име аутора који не припада наведеном низу савременика.</p> <p>Бранко Ћопић Миодраг Павловић Иво Андрић Ј. В. Гете Семјуел Бекет</p>							
17.	<p>Повежи наслове књижевних дела са местима у којима се у њима одвија радња.</p> <table data-bbox="225 1193 1023 1294"> <tr> <td data-bbox="225 1193 687 1227">а) Алжир</td> <td data-bbox="687 1193 1023 1227">1. _____ <i>Проклета авлија</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1227 687 1261">б) Прерово</td> <td data-bbox="687 1227 1023 1261">2. _____ <i>Странац</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1261 687 1294">в) Цариград</td> <td data-bbox="687 1261 1023 1294">3. _____ <i>Корени</i></td> </tr> </table>	а) Алжир	1. _____ <i>Проклета авлија</i>	б) Прерово	2. _____ <i>Странац</i>	в) Цариград	3. _____ <i>Корени</i>	
а) Алжир	1. _____ <i>Проклета авлија</i>							
б) Прерово	2. _____ <i>Странац</i>							
в) Цариград	3. _____ <i>Корени</i>							
18.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње.</p> <p>а) <i>Развојни пут Боре Шнајдера</i> написао је Александар Петровић. б) <i>Путујуће позорише Шопеновић</i> написао је Љубомир Симовић. в) Љубомир Симовић писао је поезију, драме и есеје. г) Александар Поповић је један од најзначајнијих комедиографа српског реализма.</p>							
19.	<p>Заокружи наслов књижевног дела Борислава Пекића:</p> <p>а) „Човек који је тражио смрт” б) „Човек који је сејао смрт” в) „Човек који је певао смрт” г) „Човек који је јео смрт”</p>							
20.	<p>Заокружи одговор испред имена јунака који казује следеће речи:</p> <p>Почињем ову своју причу, низашто, без користи за себе и за друге, из потребе која је јача од користи и разума, да остане запис мој о мени, записана мука разговора са собом, с далеком надом да ће се наћи неко рјешење кад буде рачун сведен, ако буде, кад оставим траг мастила на овој хартији што чека као изазов.</p> <p>а) Бора Шнајдер б) Ахмед Нурудин в) фра Петар г) Естрагон д) Мула Јусуф</p>							

Регионално такмичење 2025/26.
Књижевност, четврти разред

Решења

1.	в)	2 бода
2.	а) лирика, лирска песма б) драма, трагедија	4 бода (сваки тачан одговор носи 1 бод)
3.	Васко Попа	1 бод
4.	б)	1 бод
5.	„За нероткиње”	3 бода
6.	б)	1 бод
7.	г)	1 бод
8.	б)	2 бода
9.	апсурд	1 бод
10.	а) „Фауст” б) „Развојни пут Боре Шнајдера”	2 бода (сваки тачан одговор носи 1 бод)
11.	Меша Селимовић, „Дервиш и смрт”	4 бода (сваки тачан одговор носи 2 бода)
12.	а)	1 бод
13.	а) Н б) Т в) Н	3 бода (сваки тачан одговор носи 1 бод)
14.	а)	2 бода
15.	пјесан (не признају се одговори: песму / пјесму)	2 бода
16.	Ј. В. Гете	2 бода
17.	1в, 2а, 3б	3 бода (сваки тачан одговор носи 1 бод)
18.	в)	2 бода
19.	г)	1 бод
20.	б)	2 бода